

RTU studiju kurss "Cilvēktiesības"

0R000 Rēzeknes akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	RA0179
Nosaukums	Cilvēktiesības
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Ilona Bulgakova - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursa mērķis ir sniegt studējošiem teorētiskās un praktiskās zināšanas cilvēktiesībās, kuras nepieciešamas profesionālās darbības veikšanai konkrētā tiesību jomā. Studiju kursa ietvaros studējošie iegūst zināšanas par cilvēktiesību jautājumiem, cilvēktiesību reglamentācijas un piemērošanas aspektiem, cilvēktiesību katalogu, cilvēktiesību dokumentiem, to pielietojumu, analīzi
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Kursa mērķi un uzdevumi: Zināšanas – apkopot zināšanas par cilvēktiesību jēgu un būtību tiesībās, cilvēktiesību vēsturisko un mūsdienu attīstību Latvijas un starptautiskajās tiesībās, par cilvēktiesību katalogu, definēt dažādus cilvēktiesību aspektus. Izpratne – klasificēt cilvēktiesību iedalījumu atkarībā no kritērijiem, noteikt dažāda līmeņa cilvēktiesību normatīvus dokumentus, cilvēktiesību subjektus, cilvēktiesību normas un to interpretāciju, cilvēktiesību aizsardzības mehānismus Latvijā. Pielietošana - demonstrēt zināšanas cilvēktiesību katalogā un to regulējošajos tiesību aktos, sagatavot cilvēktiesību pamatdokumentus (iegūstot sākotnējās iemaņas), interpretēt cilvēktiesību normas. Analīze – analizēt cilvēktiesību situācijas un to reglamentējošās normas, sistematizēt nozaru kursus un šajā iegūtas zināšanas, izprast cilvēktiesību nozīmi ikvienā tiesību apakšnozarē, izpētīt cilvēktiesību materiālās un procesuālās normas. Sintēze -sagatavot cilvēktiesību dokumentus, argumentēt un izmantot argumentācijā cilvēktiesību avotus. Izvērtēšana – vērtēt nodarbībās no cilvēktiesību aizskārumiem izrietošas situācijas, noteikt cilvēktiesībām atbilstošu rīcības un tām atbilstošus modeļus.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Praktiskais darbs tiek organizēts: gatavošanās semināriem (pēc uzdotajiem jautājumiem), praktiskajām nodarbībām (literatūras atlase un lasīšana), gatavošanās kontrolārbam un eksāmenam, praktisko uzdevumu (kāzusu un dokumentu) izpilde. Patstāvīgais darbs tiek vērtēts uzdevumu izpildē (kāzusu un dokumentu izpildē), kontrolārbā, eksāmenā.
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1.Cilvēktiesības pasaulē un Latvijā (2021). I. Ziemeles redakcijā.- R.: TNA, ISBN 978-9934-508-89-9.- 542 lpp. 2.Latvijas Republikas Satversmes komentāri: VIII nodaļa: cilvēka pamattiesības. (2011). Zinātniskais vadītājs R. Balodis. Rīga: Latvijas Vēstnesis, ISBN 978-9984-840-19-2.- 864 lpp. 3.Bojārs J. (2007). Starptautiskās tiesības. I daļa. VIII nodaļa.Cilvēka tiesības. ISBN – 9984-36-361-9. – 498.- 825.lpp. 4. Kēnings M. (2010). Cilvēktiesības.- Rīga: Tiesu namu aģentūra. 5.Cilvēktiesību reglamentējošie starptautiskie un Latvijas tiesību akti (literatūras avoti prezentācijās). Papildu/Additional: 1.Pleps J., Meijere L. (2008) Pulcēšanas brīvības tiesiskais regulējums un tā piemērošanas problēmas Latvijā. – Pētījums. Valsts cilvēktiesību birojs.- 64 lpp. 2.Ziemeļe I. Privātpersonu un juridisko personu veiktie cilvēktiesību pārkāpumi. Jurista Vārds, 2015, Nr. 6. 3.Sniedzīte G.(2013). Tiesnešu tiesības. Jēdziens un nozīme Latvijas tiesību avotu doktrīnā.-Rīga: Latvijas Vēstnesis, 368.lpp. ISBN 978-9984-840-25-3. 4.Raksti "Jurista Vārds", "Administratīvā un Kriminālā Justīcija", konference "Indivīds. Sabiedrība. Valsts" u.c. 5.E-resursi: Tiesību aktu oficiālā publicēšanas vietne- www.likumi.lv 6.Latvijas Republikas Augstākās tiesas judikatūra - http://www.at.gov.lv/lv; 7.Starptautiskā cilvēktiesību interneta vietne - www.humanrights.org.lv/html ; 8.Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūra - https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=applicants/lav , 9.Latvijas Republikas Satversmes tiesas judikatūra - http://www.satv.tiesa.gov.lv/ 10.Weller M.(2006). The rights Of minorities in Europe.-Oxford University Press.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Apģūts studiju kurss: Tiesību teorija

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienē studijas		Nepilna laika neklātienē studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Cilvēktiesību vēsturiskā attīstība no antīkās pasaules līdz mūsdienām.	4	6	2	8

Cilvēktiesību avoti. Starptautisko cilvēktiesību avoti, Eiropas cilvēktiesību avoti. Universālie un reģionālie dokumenti.	4	6	1	10
Cilvēktiesību subjekti Latvijā un pasaulē. Starptautisko cilvēktiesību subjekti. Indivīds kā cilvēktiesību subjekts Eiropas Savienībā.	4	6	1	10
Cilvēktiesību katalogs. Pilsoniskās un politiskās tiesības. Ekonomiskās, sociālās un kultūras tiesības. Solidaritātes tiesības. Atsevišķo sabiedrības neaizsargātāko iedzīvotāju tiesības (sievietes, bērni, personas ar invaliditāti, ieslodzītie, minoritātes, bēgļi).	4	8	2	10
Cilvēktiesību aizsardzības mehānisms Latvijā un pasaulē. Tiesībaizsardzības institūcijas, nevalstiskās cilvēktiesību organizācijas. Eiropas cilvēktiesību aizsardzības sistēma.	4	6	1	10
Cilvēktiesību realizācija. Procedūras starptautiskajās organizācijās (ANO Cilvēktiesību padomē, indivīdam pieejamās procedūras), Eiropas padomes ietvaros procedūras (Eiropas Cilvēktiesību tiesā, Eiropas Drošības un sadarbības).	4	8	2	10
Starptautisko un Latvijas cilvēktiesību normatīvo dokumentu analīze un interpretācija.	4	6	1	8
Kontrol darbs (teorija un kāzuss)	4	0	2	0
Kopā:	32	46	12	66

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: Z1 - Pārzina cilvēktiesību veidošanas attīstību, cilvēktiesību avotus – gan starptautiskā, gan Eiropas reģiona un Latvijas līmenī, kā arī cilvēktiesību subjektus, definē dažādus cilvēktiesību aspektus, demonstrē zināšanas cilvēktiesību katalogā un to regulējošajos tiesību aktos. Z2 - Pārzina cilvēktiesību katalogu un tā tiesisko regulējumu, cilvēktiesību realizācijas mehānismus Latvijā, Eiropas Savienībā un ANO līmenī.	Atbildes semināros, kontrol darbā, eksāmenā, patstāvīgā- projekta darbā (sk. tabulā studiju kursa pārbaudījumi).
Prasmes: P1 - Patstāvīgi risināt konkrētas situācijas cilvēktiesību jautājumos, piemērojot normatīvos aktus, kā arī izstrādā juridiskos dokumentus cilvēktiesību jomā. P2 - Sagatavo cilvēktiesību pamatdokumentus (iegūstot sākotnējās iemaņas), interpretēt cilvēktiesību normas. P3 Vērtē no cilvēktiesību aizskārumiem izrietošas situācijas, noteikt cilvēktiesībām atbilstošu rīcības un tām atbilstošus modeļus.	Atbildes semināros, kontrol darbā, eksāmenā, patstāvīgā- projekta darbā (sk. tabulā studiju kursa pārbaudījumi).
Kompetence: K1 - Analizē cilvēktiesību situācijas un to reglamentējošās normas, sistematizēt nozaru kursus un šajā iegūtas zināšanas, izprot cilvēktiesību nozīmi ikvienā tiesību apakšnozarē, pēta cilvēktiesību materiālās un procesuālās normas. K2 - Sagatavo cilvēktiesību dokumentus, argumentē un izmanto argumentācijā cilvēktiesību avotu klāstu (pamatavoti, papildus avoti). K3 - Atlasa argumentācijai atbilstošus tiesību avotus.	Atbildes semināros, kontrol darbā, eksāmenā, patstāvīgā- projekta darbā (sk. tabulā studiju kursa pārbaudījumi).

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Pārbaudījuma veids (kāzusu izpilde, dokumentu sagatavošana)	15
Pārbaudījuma veids (kontrol darbs)	15
Patstāvīgais darbs (projekts: cilvēktiesību katalogs).	40
Eksāmena darbs (rakstveidā)	30
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	